

RAAD VAN STATE

afdeling Wetgeving

advies 78.302/3
van 27 oktober 2025

over

een ontwerp van ministerieel besluit ‘over de oproep voor de
subsidiëring van vormingsplannen voor het jaar 2026’

Op 6 oktober 2025 is de Raad van State, afdeling Wetgeving, door de Vlaamse minister van Omgeving en Landbouw verzocht binnen een termijn van dertig dagen een advies te verstrekken over een ontwerp van ministerieel besluit ‘over de oproep voor de subsidiëring van vormingsplannen voor het jaar 2026’.

Het ontwerp is door de derde kamer onderzocht op 21 oktober 2025. De kamer was samengesteld uit Jeroen VAN NIEUWENHOVE, kamervoorzitter, Koen MUYLLE en Elly VAN DE VELDE, staatsraden, Jan VELAERS en Bruno PEETERS, assessoren, en Yves DEPOORTER, griffier.

Het verslag is uitgebracht door Githa SCHEPPERS, eerste auditeur.

Het advies, waarvan de tekst hierna volgt, is gegeven op 27 oktober 2025.

*

STREKKING VAN HET ONTWERP

1. Het voor advies voorgelegde ontwerp van besluit van de Vlaamse minister van Omgeving en Landbouw strekt ertoe voor het jaar 2026 een oproep te lanceren met het oog op de subsidiëring van vormingsplannen, enerzijds voor de landbouw voor de algemene vormingscentra en anderzijds voor de bijenteelt.

Artikel 1 van het ontwerp bevat een aantal definities. Artikel 2 bepaalt dat een oproep wordt gelanceerd om vormingsplannen voor het jaar 2026 te subsidiëren. Artikel 3 stelt het totale beschikbare subsidiebedrag vast voor de twee soorten vormingsplannen. Artikel 4 bepaalt welke elementen een vormingsplan moet bevatten en schrijft de indiening via het e-loket voor. Artikel 5, §§ 1 en 2, regelt de thema's en subthema's voor de twee soorten vormingsplannen, de vormingstypes en de deelnemers waarvoor die vormingsplannen kunnen worden georganiseerd en uitgevoerd. Artikel 5, § 3, bepaalt de periode voor de uitvoering van de vormingsactiviteiten. Overeenkomstig artikel 5, § 4, kan een algemeen vormingscentrum dat een vormingsplan voor de landbouw indient, geen vormingsplan voor bijenteelt indienen. Artikel 6 bepaalt de uiterste datum voor de indiening van de vormingsplannen. Artikel 7 regelt de ontvankelijkheidsvoorwaarden waaraan de vormingsplannen moeten voldoen. Artikel 8 bepaalt de wegingsfactoren voor elk van de selectiecriteria aan de hand waarvan de vormingsplannen worden beoordeeld. Overeenkomstig artikel 9 moet een vormingsplan een minimumscore van 60% behalen om voor subsidiëring in aanmerking te komen. Artikel 10 schrijft de openbaarmaking van de geselecteerde vormingsplannen voor. Overeenkomstig artikel 11 treedt het te nemen besluit in werking op de dag van de ondertekening ervan.

RECHTSGROND

2.1. Het ontwerp vindt rechtsgrond in de artikelen 52, eerste en tweede lid, 53, zevende lid, en 54, tweede lid, van het besluit van de Vlaamse Regering van 6 oktober 2023 'tot toekenning van steun voor de uitwisseling van kennis en verspreiding van informatie in de landbouwsector', onder voorbehoud van wat volgt.

Artikel 10 van het ontwerp voorziet in de openbaarmaking van de geselecteerde vormingsplannen. De gemachtigde gaf aan dat deze bepaling is opgenomen "om gevolg te geven aan de openbaarmakingsverplichtingen, vermeld in art. 76/2, tweede lid, 2°, van het decreet van 29 maart 2019 houdende de Vlaamse Codex Overheidsfinanciën". Noch die decretale bepaling, noch de voormelde bepalingen van het besluit van de Vlaamse Regering van 6 oktober 2023 bevatten een uitdrukkelijke delegatie aan de minister die rechtsgrond kan bieden voor de ontworpen bepaling. De conclusie is dat artikel 10 van het ontwerp moet worden weggelaten. Het kan wel middels een wijzigingsbepaling worden opgenomen in het besluit van de Vlaamse Regering van 6 oktober 2023.¹

¹ Indien die wijziging daartoe is beperkt, kan ze doorgang vinden met verwijzing naar dit advies, zonder dat zo'n ontwerp van besluit om advies moet worden voorgelegd aan de Raad van State.

2.2. De voormelde bepalingen van het besluit van de Vlaamse Regering van 6 oktober 2023 vinden op hun beurt rechtsgrond in de artikelen 12, tweede lid, en 15, tweede lid, van het decreet van 28 juni 2013 ‘betreffende het landbouw- en visserijbeleid’.

ONDERZOEK VAN DE TEKST

Artikel 6

3. Overeenkomstig artikel 6 van het ontwerp moeten de vormingsplannen uiterlijk op 23 oktober 2025 worden ingediend. Aangezien die datum al is verstreken en het niet mogelijk is om met terugwerkende kracht een dergelijke uiterste datum te bepalen, moet die datum worden aangepast derwijze dat de betrokken vormingscentra over een redelijke termijn beschikken om hun vormingsplannen voor te bereiden en in te dienen (zie in dat verband ook opmerking 4).

Artikel 11

4. Artikel 11 van het ontwerp bepaalt dat het te nemen besluit in werking treedt op de dag van de ondertekening ervan. Daarover om toelichting gevraagd, antwoordde de gemachtigde het volgende:

“Het is de bedoeling dat het besluit onmiddellijk in werking treedt zodra het ondertekend is, zodat de oproep zo snel mogelijk kan gelanceerd worden en op die manier de toekenningsbesluiten nog voor het einde van 2025 kunnen gefinaliseerd worden.

De actieve vormingscentra in de sector zijn op de hoogte dat er – net als in de voorgaande jaren – in het najaar een oproepingsbesluit zal verschijnen. Van zodra de minister het oproepbesluit ondertekent, zal dit naar de vormingscentra ook gecommuniceerd worden via de gebruikelijke kanalen.”

Zoals de Raad van State reeds heeft uiteengezet naar aanleiding van een vorige regeling van de betrokken oproep,² strookt zo’n wijze van inwerkingtreding niet met de vereisten inzake rechtszekerheid en transparantie van de regelgeving. Zolang het te nemen besluit niet is bekendgemaakt, weten de rechtzoekenden immers niet wanneer het door de minister werd ondertekend en kunnen zij evenmin weten dat het in werking is getreden. Bovendien zal het besluit noodzakelijkerwijze worden bekendgemaakt na de ondertekening ervan, zodat daardoor ook feitelijk terugwerkende kracht zou worden verleend aan het te nemen besluit. Vermits het ontwerp betrekking heeft op het vaststellen van een subsidiëringsprocedure is de juridische fictie van de retroactieve werking in de praktijk niet werkbaar, aangezien dergelijke procedurele bepalingen berusten op feitelijke handelingen en gebeurtenissen. De omstandigheid dat de betrokken vormingscentra al op de hoogte zijn van de ontworpen regeling doet geen afbreuk aan die vaststelling.

² Adv.RvS 77.091/16 van 25 oktober 2024 over een ontwerp dat heeft geleid tot het ministerieel besluit van 13 november 2024 ‘om een oproep voor de subsidiëring van vormingsplannen te lanceren’.

Aangenomen dat de indiening en de afhandeling van de vormingsplannen dringend zijn, kan worden voorzien in een inwerkingtreding op de datum van de bekendmaking van het te nemen besluit in het Belgisch Staatsblad. In elk geval moet voldoende tijd na de bekendmaking van het te nemen besluit worden gelaten voor het bepalen van de uiterste datum van de indiening van de vormingsplannen (zie daarover opmerking 3).

DE GRIFFIER

DE VOORZITTER

Yves DEPOORTER

Jeroen VAN NIEUWENHOVE